

Puistoruokailun järjestäminen vuonna 2025

Hyvinvointilautakunta 22.10.2024 § 202
875/02.07.01.01/2023

Puistoruokailun toteutuminen vuonna 2024

Puistoruokailua järjestettiin vuonna 2024 kesäkuun kahtena ensimmäisenä viikkona arkipäivisin Myllymäen koulun pihalla. Oheistoimintaa oli klo 10–11 ja ruoanjako klo 11–12. Puistoruokailun koordinoinnista vastasi kunnan hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori.

Vuoden 2024 puistoruokailun toteutuksesta pyydettiin palautetta huoltajilta sekä yhteistyökumppaneilta. Palautekysely huoltajille lähetettiin Wilman kautta ja kysely oli auki 21.8–15.9. välisen ajan. Huoltajia kannustettiin vastaamaan kyselyyn yhdessä lapsen kanssa. Palautetta oli mahdollista antaa, vaikka lapsi ei olisi tänä vuonna osallistunut puistoruokailuun. Vastauksia saatiin 17 kappaletta, joista kolmen lapsi ei ollut osallistunut puistoruokailuun. Viime vuonna palautteita saatiin 53. Palautteiden vähäisen määrän vuoksi puistoruokailun toteutumisen arvioinnissa ja vuoden 2025 puistoruokailun suunnittelussa hyödynnetään myös vuoden 2023 palautekyselyn tuloksia. Palautteet olivat samansuuntaisia molempina vuosina. Puistoruokailu oli jälleen erittäin suosittu tapahtuma, jonka toivottiin jatkuvan koko kesän ajan.

Puistoruokailun ruokalistat ja ruokamäärät suunniteltiin yhdessä kunnan ateriapalveluiden kanssa. Edeltävän vuoden ruokamenekin ja huoltajille suunnatun palautekyselyn pohjalta ruokamääriä kasvatettiin ja ruokalistalle valittiin molemmille viikoille yksi kasvisruokapäivä. Puistoruokailun ruoka toimitettiin terveyskeskuksen keittiöltä Metsätontun päiväkodin keittiöön, josta Mäntsälän-Pornaisten 4H yhdistyksen kesätyöntekijät noutivat ja jakoivat ruoan lapsille Myllymäen koulun pihalla.

Tilatun ruuan määrää säädettiin ateriapalveluiden kanssa puistoruokailun aikana hävikin ja kävijämäärän perusteella. Ruokailijoiden määrät vaihtelivat päivittäin noin 80–120 välillä. Ruokaa oli lähtökohtaisesti varattu jokaiselle päivälle ensimmäiselle noin 120 ruokailijalle. Viimeisenä päivänä ruokailijoita oli arvion mukaan noin 60 lasta. Ruokaa tilattiin yhteensä 230,5 kg, josta hävikkiä tuli kahden viikon aikana 56,7 kg. Kahtena päivänä ruoka loppui kesken. Jatkossa on joko vähennettävä tarjotun ruoan määrää tai mietittävä ratkaisuja mahdollisen hävikin jakamisesta. Palautekyselyn mukaan tarjottu ruoka maistui lapsille pääosin erinomaisesti tai hyvin. Myös viime vuonna suurin osa vastaajista kertoi ruoan maistuvan lapsille.

Ruokalistat ja puistoruokailun ohjelma julkaistiin kokonaisuudessaan etukäteen, ja tapahtumaa markkinoitiin monikanavaisesti. Avoimissa palautteissa toivottiin, että jatkossa oppilaille jaettaisiin ennen koulujen päättymistä infolaput puistoruokailusta kotiin vietäväksi. Lisäksi pidettiin tärkeänä, että ruokalistojen lisäksi julkaistaisiin huoltajille tiedoksi tarkemmat ruoka-aineselosteet erilaisten allergeenien varalta. Puistoruokailun alkamisen ajankohtaa toivottiin myöhennettävän 30–60 minuutilla. Puistoruokailua toivottiin järjestettäväksi keskustan lisäksi myös sivukylille. Samaa toivottiin myös viime vuoden palautteissa.

Puistoruokailun oheistoimintaa järjestettiin yhteistyössä yhdistysten, Keusoten ja kunnan vapaa-aikapalveluiden kanssa. Oheistoimintana oli

liikunnallisia rastipisteitä, tanssia, partiotoimintaa, taidetta ja pihapelejä. Oheistoimintaan osallistuminen on melko vähäistä molemmilla viikoilla, mutta palautekyselyn perusteella ja oheistoiminnan järjestäjien kokemuksen mukaan lapset kuitenkin viihtyivät oheistoiminnan parissa hyvin. Ensimmäisenä päivänä oheistoimintaan osallistui noin 60 lasta, toisena päivänä noin 30 ja muina päivinä vaihdellen noin 4–15 lasta. Vähäinen osallistuminen oheistoimintaan saattaa osaltaan selittyä esimerkiksi aikaisella kellonajalla. Palautekyselyssä tiedusteltiin lasten toiveita ensi vuoden puistoruokailua varten. Ensi vuodelle toivottiin esimerkiksi partiotoimintaa, erilaisia pihaleikkejä, tanssia, mölkkyä, katuliiduilla värittämistä, kivien maalausta ja kuvataidetta. Oheistoiminnan sijainniksi toivottiin koulun sijaan leikkipuistoa tai sen läheisyyttä.

Yhteistyökumppaneiden palautteissa ohjatun toiminnan osuuden supistaminen tänä vuonna yhteen tuntiin koettiin hyvänä ratkaisuna, mutta ehdotuksia tuli myös ajan lyhentämisestä puoleen tuntiin tai 45 minuuttiin. Ehdotettiin myös, että oheistoiminta järjestettäisiin osittain samaan aikaan ruoanjaon kanssa. Ensiapupakkaus oli tänä vuonna järjestetty ruoanjaon ajaksi. Vastaajat kokivat tärkeäksi, että kunta huolehtisi ensiapupakkauksesta myös oheistoiminnan aikana. Tänä vuonna lapsille oli tarjolla vettä ruokailun aikana, ja samaa toivottiin järjestettävän myös oheistoiminnan ajaksi.

Oheistoiminnan järjestäjät ehdottivat tulevaan puistoruokailuun yhteistä suunnittelupalaveria ja viestintäkanavaa. Lisäksi ideoitiin, että yksittäisille puistoruokailupäiville koottaisiin useampia toimijoita järjestämään aktiviteettiä eli pelkän oheistoiminnan sijaan luotaisiin tapahtumapäiviä, jotka houkuttelisi tarjonnallaan enemmän osallistujia ja sitä kautta esimerkiksi liikuttaisi isompaa määrää lapsia ja nuoria. Yhteistyökumppanit olivat pääsin hyvin tyytyväisiä yhteistyöhön, viestintään ja puistoruokailun toteutukseen, mutta päiväkodin ja koulun suuntaan viestintä ja yhteistyö on tärkeä aloittaa jatkossa varhaisemmassa vaiheessa.

Puistoruokailun järjestäminen vuonna 2025

Hyvinvointipalvelut on käynyt puistoruokailusta saadut palautteet huolellisesti läpi, ja ne otetaan huomioon ensi vuoden puistoruokailun toteuttamisessa.

Hyvinvointipalvelut esittää puistoruokailua järjestettäväksi myös ensi kesänä. Talousarvioon vuodelle 2025 on varattu rahaa niin, että puistoruokailua voidaan toteuttaa ensi kesänä kahden viikon ajan eli yhteensä kymmenenä päivänä. Tiukentuneen taloudellisen tilanteen vuoksi puistoruokailua ei ole mahdollisuutta laajentaa, mutta saadun palautteen pohjalta puistoruokailua esitetään järjestettäväksi vuoroviikoin Myllymäen koulun pihalla sekä yhdellä kylällä. Puistoruokailun järjestäminen kylällä esitetään sidottavaksi samaan paikkaan kuin kesäleirin sijainti. Vuonna 2024 kesäleiri järjestettiin Hyökännummella. Keskustan alueelle paikaksi ehdotetaan edeltävien vuosien tapaan Myllymäen koulun pihaa, sillä se sijaitsee päiväkodin välittömässä läheisyydessä, josta ruoanjakavat hakevat ruoan.

Palautteiden pohjalta puistoruokailun ruoanjaon myöhentämistä puolella tunnilla keskustan alueella harkitaan. Puistoruokailussa tarjottavan ruuan tullessa päiväkodin ruokalähteyksen yhteydessä, ei ruokailuajankohtaa voida hygieniasyistä siirtää tätä myöhemmäksi, sillä lämpimänä tarjottava ruoka on pidettävä lämpimänä (yli +60 °C). Tämä asettaa haasteita myös mahdollisen hävikin hyödyntämiseen. Hyvinvointipalvelut selvittävät yhdessä ateriapalveluiden kanssa ylijäämäruoan mahdollista

hyödyntämistä hävikin vähentämiseksi. Ruokalistojen suunnittelussa pyritään huomioimaan lapsille maistuvimmat ruoat ruokahävikin vähentämiseksi. Kasvisruokien tarjoamista yhtenä päivänä viikossa ehdotetaan jatkettavan.

Puistoruokailun toiminnallisen ohjelman järjestämisessä huomioidaan lasten esittämät toiveet. Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori luo oheistoiminnan järjestäjille yhteisen viestintäkanavan sekä varaa yhteisen suunnittelutapaamisen.

Valmistelija	Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen, sähköposti jasmin.airinen@mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Leirimaa Vuokko
Käsittely	Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen esitteli asiaa kokouksessa.
Päätösehdotus	Puistoruokailua järjestetään vuonna 2025 kesäkuun viikoilla 23 ja 24. Toisella viikolla puistoruokailu järjestetään keskustan alueella Myllymäen koulun pihalla ja toisella viikolla keskustan ulkopuolella/kylällä.
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.